

REGLEMENTE
FÖR
RIKSBANKENS
STYRELSE OCH FÖRVALTNING

utfärdat den 27 maj 1931.

Bihang till riksdagens protokoll 1931. 15 saml. 2 häft.

Reglemente

för riksbankens styrelse och förvaltning, utfärdat den 27 maj 1931.

Avdelning I.

Allmänna föreskrifter.

§ 1.

Riksbanken förbliver under riksdagens garanti samt förvaltas av därtill förordnade fullmäktige efter av Konungen och riksdagen gemensamt stiftad lag samt de särskilda föreskrifter, som äro meddelade i detta reglemente.
(Jfr regeringsformen § 72.)

§ 2.

Mom. 1. Om riksbankens grundfond och reservfond är stadgat i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897, 2 och 26 §§.

Mom. 2. Vad riksbanken äger utöver grundfonden och reservfonden må vid bokslutet föras såsom reserverade medel.

§ 3.

Om riksbankens sedelutgivning och metalliska kassa är stadgat i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897, kap. II.

§ 4. *)

Riksbanken är skyldig att, när så påfordras, vid sitt huvudkontor inlösa sina sedlar efter den grund, Konung och riksdag fastställt, vadan sedlar å kronor och riksdaler riksmünt inlösas efter deras lydelse, sedlar å

*) Se lag för Sveriges riksbank den 12 maj 1897, k. förordn. om rikets mynt den 3 februari 1855, lagarna om rikets mynt och om övergången till det nya myntsystemet den 30 maj 1873 samt lag med vissa bestämmelser om riksbankens sedelutgivningsrätt, så ock angående forum för riksbanken den 12 maj 1897.

specie eller banko efter den grund, att en riksdaler specie eller banko gäller lika med en riksdaler femtio öre riksmünt, samt sedlar å 14 och 10 skillingar uti koppar efter enahanda grund som för inlösen av sedlar, lydande å banko.

§ 5.

Om förfarandet, i fall riksbanken vägrar att sedel vid uppvisandet inlösa, stadgas i lagen med vissa bestämmelser om riksbankens sedelutgivningsrätt, så ock angående forum för riksbanken den 12 maj 1897, 2 §.

§ 6.

Om offentliggörande av uppgifter angående riksbankens ställning stadgas i 24 och 32 §§ av lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897.

Avdelning II.

Om bankens rörelse.

A. *Om köp och försäljning av guld, silver, utländska växlar och obligationer samt om metalliska kassans upprätthållande.*

§ 7.

Mom. 1. I riksbankens såväl huvud- som avdelningskontor emottages svenskt guldmynt, präglat i enlighet med kungl. förordningen den 31 juli 1868 och äldre författningar, efter dess värde i gångbart mynt.

Mom. 2. De i enlighet med kungl. förordningen den 3 februari 1855 eller äldre författningar präglade svenska silvermynt emottagas av riksbanken enligt den i § 3 av lagen den 30 maj 1873 om övergången till det nya myntsystemet stadgade grund.

Mom. 3. I avseende å utländska guld- och silvermyntsorter, vilka icke, till följd av avslutad konvention, skola gälla såsom gångbart mynt i riket, äga fullmäktige bestämma såväl vilka slag må köpas som pris därå.

Mom. 4. Om köp och försäljning av guld och silver är stadgat i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897, 10 §.

Guld eller silver, som är under transport, skall vara på betryggande sätt försäkrat.

Mom. 5. Fullmäktige äga att i avseende å mottagande av omyntat guld vid avdelningskontoren meddela de särskilda föreskrifter, fullmäktige anse behövlige.

Mom. 6. Fullmäktige äga pröva, om och till vilket pris silver i plants samt annat omyntat silver må av riksbanken inköpas.

Mom. 7. I fråga om utlämnande av svenskt guldmynt, präglat före år 1873, eller av utländskt guld- eller silvermynt, som icke, i följd av avslutad konvention, skall gälla såsom gångbart mynt i riket, äga fullmäktige besluta.

Mom. 8. Guld och silver i plants tillhandahållas vid huvudkontoret i mån av tillgång till pris, som fullmäktige äga bestämma.

§ 8.

Mom. 1. Om rätt för riksbanken att köpa eller genom annat avtal övertaga och att sälja dels utländska valutor, dels ock vissa slag av statspapper och obligationer, att förmedla köp och försäljning av svenska statspapper och vissa svenska obligationer samt att förvärva aktier i banken för internationell betalningsutjämning är stadgat i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897, 11 och 12 §§.

Mom. 2. Riksbankens behållning i utländska valutor äga fullmäktige att hava inestående hos kända och säkra utländska bankinrättningar eller handelshus samt att å dessa behållningar utställa växlar eller anvisningar.

Mom. 3. I fråga om öppnandet av räkning med utländska bankinrättningar och handelshus enligt lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897, 20 §, andra stycket, äga fullmäktige rätt att för varje särskilt fall bestämma villkoren.

§ 9.

Om metalliska kassan visar benägenhet att nedgå till det i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897, 8 §, bestämda minsta belopp, böra fullmäktige i tid vidtaga de åtgärder, som med avseende å förhållandena för tillfället finnas lämpliga, medelst avyttrande av obligationer eller statspapper, medelst sedelstockens förminskning genom indragning å lånerörelsen eller medelst anlåtande av kredit å utrikes ort; ägande fullmäktige att av dessa utvägar välja den eller dem, som för tillfället må finnas bäst leda till ändamålet.

§ 10.

Riksbanken äger begagna utländsk kredit enligt vad därom stadgas i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897, 20 § första stycket.

B. Om riksbankens sedlar, om växling av mynt och sedlar samt om andra betalningsmedel, som i riksbankens kassor mottagas.

§ 11.

Mom. 1. Texten å de sedlar, som riksbanken enligt lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 utgiver, skall lyda sålunda:

”Sveriges riksbank inlöser vid anfordran denna sedel å 00 kronor med guldmynt enligt lagen om rikets mynt av den 30 maj 1873.”

Mom. 2. Å sedlarna anbringas genom tryck två namnteckningar av fullmäktige eller tjänstemän.

Mom. 3. Riksbankens huvud- och avdelningskontor skola alltid vara försedda med riksbankens sedlar till utväxling mot det i riket gångbara myntet.

Mom. 4. I fråga om inlösen av bristfälliga och förslitna sedlar iakttages vad som dels är stadgat i kungl. kungörelserna av den 5 mars 1836, den 4 februari 1859, den 7 november 1873 och den 24 oktober 1890, dels föreskrives i stadgarna för tjänstgöringen i riksbankens huvudkontor.

Mom. 5. Framställning om inlösen av sedel, som blivit så stympad och skadad, att denna inlösen beror icke av sedelns granskning, utan på undersökning och prövning av särskilda skäl och omständigheter, provas och afgöres av fullmäktige.

Mom. 6. Sedlar å riksdaler ävensom å en krona, då sådana till riksbanken ingå, skola på föreskrivet sätt obrukbargöras.

(Jfr 5 § i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897.)

§ 12.

Riksbanken tillhandahåller svenskt mynt och skiljemynt av alla de valörer, som utmyntas enligt gällande lag om rikets mynt, och gäller i avseende å myntväxling vad därom i kungl. kungörelsen den 31 december 1908 är stadgat.

Rörande gångbarheten av mynt och skiljemynt är stadgat i §§ 13 och 14 av lagen om rikets mynt.

§ 13.

Mom. 1. Vid riksbankens huvud- och avdelningskontor skall mottagas till inväxling med gångbart mynt vilket som helst belopp av kopparmynt, präglat efter myntordningar, äldre än 1855 års myntordning, samt av riksgäldskontorets poletter. Sådant mynt får icke åter utväxlas.

Mom. 2. Kopparskiljemynt, präglat enligt 1855 års myntordning, skall likaledes i riksbanken kvarhållas.

Mom. 3. Fullmäktige äga bestämma, till vilket värde sådant kopparskiljemynt, som ej vidare i rörelsen utlämnas, skall i riksbankens räkenskaper bokföras.

§ 14.

Vid insättningar och likvider i riksbankens huvud- och avdelningskontor kunna, utom rikets mynt och riksbankens sedlar samt riksbankens avista växlar (postremissväxlar), efter fullmäktiges prövning användas av enskilda penninganstalter utställda, vid uppvisandet betalbara växlar.

Om förfaringssättet med mottagna enskilda penninganstalters växlar äga fullmäktige meddela föreskrifter.

§ 15.

Huvud- och avdelningskontorens kassor skola å varje helgfri dag hållas för allmänheten tillgängliga å tider, som av fullmäktige bestämmas.

C. Om postremissväxlrörelsen.

§ 16.

Mom. 1. De växlar, som riksbanken enligt 18 § i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 utgiver, skola vara ställda till viss man eller order och få ej in blanco transporterats.

Mom. 2. I varje av riksbankens kontor må penningar insättas och ett däremot svarande belopp efter telegram av det kontor, där insättningen ägt rum, av vilket som helst annat riksbankens kontor till vederbörande i behörig ordning utbetalas, dock med rättighet för det senare kontoret att, om svårighet möter för beloppets utbetalande i reda penningar, å detsamma utfärda postremissväxel att inlösas vid huvudkontoret; och äga fullmäktige genom meddelade särskilda föreskrifter bestämma de avgifter och de villkor i övrigt, som med hänsyn till riksbankens säkerhet kunna prövas för åtnjutande av omförmälda rättighet erforderliga.

D. Om depositions-, giro- samt upp- och avskrivningsrörelsen.

§ 17.

Enligt lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897, 16 § a), äger riksbanken såväl vid huvudkontoret som vid avdelningskontoren på deposition avgiftsfritt mottaga penningar att utan räntegottgörelse återbetalas vid anfordran eller å tid, som vid insättningen bestämmas; ävenså må, där omstän-

digheterna sådant påkalla, räntegottgörelse kunna av fullmäktige medgivas för sålunda insatta penningar.

Över insättning på deposition meddelas bevis, ställt till viss man; skolande sådant insättningsbevis återställas, då penningarna lyftas.

§ 18.

Mom. 1. Enligt lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897, 16 § b) och 17 §, äger riksbanken

dels vid såväl huvudkontoret som avdelningskontoren utan avgift eller räntegottgörelse mottaga och å giroräkning föra penningar, med förbindelse att vid anfordran tillhandahålla räkningshavaren vad å räkningen inestår,

dels ock utan räntegottgörelse för statsverkets räkning mottaga penningar och av statsverkets tillgodohavande verkställa utbetalningar.

Mom. 2. För denna rörelse gälla följande huvudsakliga bestämmelser:

- a) om öppnande av räkning göres skriftlig anmälan;
- b) insättningar och uttagningar få ske även i brutna tal;
- c) å insättning meddelas kvitto, vilket ej får å annan överlätas;
- d) för uttagning kan begagnas antingen handskriven eller tryckt anvisning eller till viss man eller order ställd check, vilken icke får in blanco transporteras; skolande behörigen folierade och numrerade checkblanketter räkningshavaren tillhandahållas utan avgift.

I övrigt erforderliga föreskrifter meddelas av fullmäktige.

§ 19.

Hava fullmäktige enligt 16 § i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 åt firmor, som hava växeldiskontering i riksbanken och ej själva driva bankrörelse, öppnat upp- och avskrivningsräkning mot räntegottgörelse, skola för begagnande av sådan räkning gälla följande huvudsakliga bestämmelser:

- a) insättningar och uttagningar få ske även i brutna tal;
- b) å insättning meddelas kvitto, vilket icke får å annan överlätas;
- c) för uttagning begagnas till viss man eller order ställd check, vilken icke får in blanco transporteras. Räkningshavaren äger icke begagna andra checkblanketter än sådana, som av riksbanken honom tillhandahållas. För dessa checkblanketter, å vilka kvitto skall lämnas, får avgift icke upptagas;
- d) å räkningen utställd check är betalbar vid uppvisandet, under förutsättning att å räkningen finnes behållning, motsvarande checkens belopp;
- e) å insatta medel beräknas ränta från och med första helgfria dag efter insättningen å högsta fulla 100-tal av behållningen;
- f) fullmäktige bestämma det belopp, som högst må å räkning inestå, ävensom räntefoten, vilken kan vara olika i huvudkontoret och de särskilda avdelningskontoren.

I öfrigt meddela fullmäktige de bestämmelser, som för begagnande av sådan räkning finnas erforderliga.

E. Om mottagning i förvar av guld, silver och värdepapper samt av gods under försegling.

§ 20.

Mom. 1. Då, jämlikt 19 § i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897, i riksbankens huvudkontor till förvar mottages guld eller silver, myntat eller i plants, skall bevis därom utfärdas. Detta bevis, som skall vara ställt till viss man, bör innehålla:

a) för såväl myntat som omyntat guld eller silver vikt och dessutom, i fråga om mynt, antal och valör av varje slag samt, beträffande metall i plants, uppgift å finheten, vilken inlämnaren har att styrka med företeende av attest från mynt- och justeringsverket;

b) beräknat värde i rikets mynt; och

c) förbindelse för riksbanken att, emot bevisets återbekommande och betalning av nedan bestämda förvaringsavgift, återställa det till förvar mottagna eller, om sådant ej kan ske, betala dess i beviset upptagna värde i rikets mynt.

Mom. 2. När, jämlikt det i mom. 1 åberopade stadgande i lagen för Sveriges riksbank, till förvar i riksbankens huvudkontor mottagas obligationer, aktier eller andra värdepapper av de slag, fullmäktige bestämma, skall likaledes därom utfärdas bevis till viss person, varvid bör iakttagas, att varje slag av obligationer, aktier eller andra värdepapper anses såsom en särskild deposition, och att å ett bevis således endast upptagas värdepapper av samma slag och beskaffenhet. I öfrigt bör beviset innehålla:

a) uppgift å värdepapperens antal, utgivningsdag och belopp samt serie, nummer eller annan beteckning jämte å papperen satt värde, detta senare, så vitt ske kan, upptaget efter gällande pris; och

b) förbindelse för riksbanken att, mot bevisets återbekommande och betalning av nedan bestämda förvaringsavgift, återställa de i förvar mottagna handlingarna eller lämna andra av samma slag, beskaffenhet och belopp eller ock utbetala det värde, som för det eller de felande papperen, efter det i beviset bestämda pris, belöper.

Efter vad i lagen om förmynderskap är stadgat må omyndigs värdehandlingar nedsättas i öppet förvar hos riksbanken, och skola därvid i avseende å de nedsatta värdehandlingarnas förvaring och förvaltning gälla de i lagen om vård av omyndigs värdehandlingar givna bestämmelser.

Oberoende av föreskriften att varje slag av värdepapper skall anses såsom särskild deposition, skola omyndigs eller, där underåriga syskon hava gemensam förmyndare, syskonens värdehandlingar sammanföras under en deposition.

Mom. 3. Avgiften för i förvar lämnat guld, silver eller värdepapper utgör för år räknat $\frac{1}{20}$ procent av det deponerades i beviset upptagna värde, varvid del av tusental beräknas som helt. Utan avseende på förvaringstidens längd skall vid inlämnandet avgift erläggas för minst ett år. Avgiften för varje särskild deposition må i intet fall understiga en krona för år räknat.

För vård av omyndigs värdehandlingar må riksbanken betinga sig en årlig avgift, icke överstigande i fråga om inhemska värdehandlingar en krona och utländska värdehandlingar 50 öre för varje påbörjat tusental kronor av handlingarnas värde.

Då insättare till förvar lämnar värdepapper av samma slag och beskaffenhet, som han å tidigare deposition redan har i riksbanken inneliggande, må han, mot återställande av det äldre depositionsbeviset, kunna erhålla nytt bevis, omfattande såväl den tidigare depositionen som de nya till förvar ingivna värdepapperen, och må i detta fall avgiften för det nya beviset, vilket utfärdas för den tid, som å det äldre kan återstå, beräknas endast i förhållande till den återstående tiden och för de nyinlagda värdepapperen; den må dock icke understiga en krona.

Vad sålunda stadgats skall gälla deposition av omyndigs värdehandlingar utan avseende på de senare lämnade värdepapperens slag och beskaffenhet.

Därest ej depositionen återtages inom den tid, för vilken avgift erlagts, anses den såsom på ett år förnyad på då gällande villkor. Uttager insättare depositionen före utgången av den tid, för vilken avgift blivit erlagd, äger han likväl ej rätt att återbekomma erlagd avgift; utlottat eller till betalning uppsagt värdepapper må dock kunna mot annat eller andra av samma slag och beskaffenhet samt intill samma belopp avgiftsfritt utbytas. Om utbyte mot annat värdepapper på nyss antytt sätt icke äger rum, bör nytt förvaringsbevis å återstående beloppet kostnadsfritt utfärdas för den tid, avgift redan erlagts.

Mom. 4. Hava fullmäktige på grund av sista punkten i 19 § i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 medgivit mottagande till förvar i huvudkontoret av paket eller annan flyttbar egendom, skall det till förvar anmälda, sedan en av fullmäktige därtill utsedd tjänsteman förvissat sig om, att innehållets beskaffenhet ej utgör hinder för mottagande, inför samma tjänsteman inom riksbankens kontor förseglas med deponentens sigill samt förvaringsbevis utfärdas. Beviset, som skall ställas till viss person, bör i övrigt innehålla:

- a) beskrivning å det till förvar avlämnades yttre skick och rymd; och
- b) förbindelse för riksbanken att, mot återställande av beviset och erläggande av nedan bestämda avgift, återlämna godset med obruten försegling,

dock utan ansvarighet å riksbankens sida för oförfallad skada eller tillfällig olycka.

Mom. 5. För gods under försegling beräknas förvaringsavgiften efter godsets rymd och förvaringstiden sålunda, att för varje månad betalas:

för gods med rymd av högst . . . . . 25 kbdm. kr. 0: 50

» » » » därutöver t. o. m. 50 » » 1: —

» » » » » » 100 » » 2: —

skolande, utan avseende å förvaringstiden, avgift alltid erläggas för minst tre månader.

Huruvida gods av större rymd eller mera än en deposition av samma inlämnare må till förvar mottagas skall bero på prövning av fullmäktige, vilka i sådant fall hava att bestämma avgiften för dylikt gods.

Mom. 6. I övrigt iakttages i avseende å till förvar inlämnat guld, silver, värdepapper eller förseglat gods:

att, om inlämnaren icke åtnöjes med det av riksbanken beräknade värdet å guld, silvret eller värdepapperen eller med uppmätningen av förseglat gods eller med påförd förvaringsavgift, depositum icke mottages;

varjämte i fråga om förseglat gods tjänar till efterrättelse:

att vid inlämnandet skall betalas den avgift, som, enligt vad ovan är stadgat, bör för varje fall minst erläggas;

att för börjad månad förvaringsavgift påföres såsom för en hel månad; samt att obetald förvaringsavgift skall för varje kalenderår inbetalas.

Mom. 7. De för bedrivande av den i mom. 1—6 omförmälda rörelse vid huvudkontoret i övrigt erforderliga föreskrifter meddelas av fullmäktige.

Mom. 8. Hava fullmäktige på grund av 19 § i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 medgivit, att vid avdelningskontor av riksbanken må till förvar mottagas guld, silver, värdepapper eller förseglat gods, äga fullmäktige, med iakttagande av här ovan stadgade grunder, meddela de närmare bestämmelser, som för den ifrågavarande rörelsens bedrivande finnas erforderliga.

Mom. 9. Med statens verk eller med andra, när särskilda omständigheter sådant föranleda, äga fullmäktige angående förvaring av värdepapper eller av gods under försegling träffa särskild överenskommelse, och må därvid deposition kunna mot nedsatt avgift eller utan avgift mottagas.

Bestämmelser angående förvarande m. m. i riksbanken av handlingar enligt överenskommelse mellan svenska staten, å ena, samt Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag m. fl., å andra sidan, angående viss gruvegendom m. m., äro meddelade i § 50 här nedan.

Mom. 10. Utan hinder av bestämmelserna i mom. 2 och 3 härövan angående depositionsbevisens form och innehåll samt angående värdehandlingarnas återställande äga fullmäktige att därom beträffande större depositioner meddela de föreskrifter, som de finna lämpliga.

F. Om utlåningsrörelsen.

§ 21.

Mom. 1. Riksbankens utlåningsrörelse drives genom huvudkontoret i Stockholm och avdelningskontoren i orterna med tillämpning av den indelning i lånedistrikt, som fastställs av fullmäktige, samt under iakttagande av de villkor och bestämmelser i övrigt, som fullmäktige äga föreskriva.

Mom. 2. Diskontering, lån, kassakreditiv eller kredit i löpande räkning må ej beviljas annan än den, som är inom lånedistriktet mantalsskriven eller där driver stadigvarande rörelse; dock att växelutgivare, acceptant eller endossent likasom hypoteksutgivare eller löftesman må kunna antagas, även om han tillhör annat lånedistrikt, än där diskontering, lån, kassakreditiv eller kredit i löpande räkning sökes.

Utan hinder av distriktsindelningen må lån utan avbetalningsrätt mot realsäkerhet samt kassakreditiv mot enahanda slags säkerhet samt vid huvudkontoret kredit i löpande räkning meddelas.

Dessutom må bankanstalter, även om de icke tillhöra huvudkontorets distrikt, i samtliga lånegrenar anlita detta kontor.

§ 22*.

I överensstämmelse med vad 13 § i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 stadgar, omfattar utlåningsrörelsen:

- a) diskontering av växlar;
- b) utlåning mot pant av obligationer, aktier eller andra värdepapper eller, i vissa fall, ensamt mot låntagarens förbindelse;
- c) utlåning mot panträtt i varor;
- d) beviljande av kassakreditiv och kredit i löpande räkning;
- e) beviljande av lån från avbetalningslånefonden.

a) *Diskontering av växlar.*

§ 23.

Mom. 1. Växel, som av riksbanken diskonteras, skall vara utställd i svenskt mynt, accepterad samt betalbar inom sex månader efter diskonteringsdagen å sådan inrikes ort, som av fullmäktige såsom bankplats godkännts.

Mom. 2. Är växel ställd att betalas å annan ort, än där acceptanten bor, skall å växeln uppgivas namnet på en å betalningsorten bosatt person eller firma, hos vilken betalningen vid förfallotiden tillhandahålles.

*) Enligt 1931 års riksdags beslut skall vid nämnda riksdag vidtagen ändring i § 22 tillämpas först från och med den 1 januari 1932.

- b) *Utlåning mot pant av obligationer, aktier eller andra värdepapper eller, i vissa fall, ensamt mot låntagarens förbindelse.*

§ 24.

Mom. 1. Utlåning sker mot förbindelse till återbetalning antingen å bestämd tid av högst sex månader eller ock efter högst tre månaders uppsägning samt mot pant av obligationer, aktier eller andra värdepapper. Det tillkommer fullmäktige att bestämma vilka värdepapper äro i riksbanken belåningsbara samt den kurs, till vilken de må belånas.

Mom. 2. Kommun och annan därmed jämförlig samfällighet ävensom stiftelse må på ovan stadgade återbetalningsvillkor kunna erhålla lån utan annan säkerhet än dess egen förbindelse.

- c) *Utlåning mot panträtt i varor.*

§ 25*.

Mom. 1. Utlåning sker mot förbindelse till återbetalning å bestämd tid av högst sex månader i förening med panträtt, som stiftats genom överlåtelse av upplagspantbevis eller upplagsbevis, varom stadgas i lagen om upplagshus och upplagsbevis, eller upplåtits i varor, liggande å allmän väg eller satta i förvar hos tredje man, vilken förbundit sig att hålla dem eller deras värde riksbanken tillhanda, för såvitt den, som utfärdat beviset eller åtagit sig förbindelsen, prövas därför vederhäftig.

Mom. 2. Fullmäktige bestämma såväl vilka slag av varor må belånas som även belåningspriset och äga att föreskriva den kontroll med avseende på de upplagda varornas behöriga förvarande, som de finna ändamålsenlig och för riksbankens säkerhet behöfvlig.

I övrigt erforderliga föreskrifter meddelas av fullmäktige.

- d) *Beviljande av kassakreditiv och kredit i löpande räkning.*

§ 26.

Mom. 1. Kassakreditiv beviljas riksgäldskontoret på sätt i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897, 14 §, sägs.

Mom. 2. I övrigt må kassakreditiv, efter vederbörande styrelses eller, där sådant särskilt föreskrives, fullmäktiges prövning och bestämmande, beviljas mot pant av obligationer, aktier eller i fast egendom intecknade skuldebrev eller ock mot säkerhet av borgen såsom för egen skuld.

Mom. 3. Kassakreditiv må ej beviljas på längre tid än tolv månader.

*) Enligt 1931 års riksdags beslut skola vid nämnda riksdag vidtagna ändringar i § 25 tillämpas först från och med den 1 januari 1932.

Mom. 4. Kreditivavgiftens belopp bestämmes av fullmäktige och kan vara olika för de särskilda kreditivhavarna.

Mom. 5. Uttagningar och insättningar få verkställas även i brutna tal. Räntan beräknas å lyftat belopp från och med den dag, då det lyftats. Om utestående belopp ej slutar å jämnt tiotal kronor, skall räntan beräknas å närmast överskjutande jämnt tiotal.

Mom. 6. För uttagning begagnas antingen på viss man ställd, handskriven anvisning eller ock på viss man eller order ställd check, vilken icke får in blanco transporteras. Kreditivhavaren äger icke begagna andra checkblanketter än sådana, som av riksbanken honom tillhandahållas. För dessa blanketter, å vilka kvitto skall lämnas, får avgift icke upptagas.

Mom. 7. Kreditivtagare, som vid utgången av kreditivtiden erhållit nytt kassakreditiv att omedelbart därefter begagnas, är berättigad att låta till det nya kreditivet överföra vid kreditivtidens utgång till äventyrs befintlig kapitalskuld, i mån som denna icke överstiger det nya kreditivets belopp.

Mom. 8. Kredit i löpande räkning kan av fullmäktige beviljas på högst tolv månader och mot samma slag av säkerhet, som för kassakreditiv äro fastställda, samt på de villkor i övrigt, som fullmäktige bestämma, dock att avgift för dylik kredit ej erlägges.

Mom. 9. Sammanlagda beloppet av de kassakreditiv, som riksbanken enligt mom. 2 utlämnar, och av beviljade krediter i löpande räkning må, på sätt i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897, 13 § d), är bestämt, ej överstiga femton miljoner kronor.

e) *Beviljande av lån från avbetalningslånefonden.*

§ 27.

Mom. 1. Avbetalningslån lämnas mot lånesökandes förbindelse, försedd antingen med pant av obligationer, aktier eller i fast egendom intecknade skuldebrev eller ock med borgen såsom för egen skuld.

Mom. 2. Lånen återbetalas medelst erläggande var sjätte månad efter utlåningsdagen av minst en femtondel utav lånebeloppet jämte upplupen ränta, vid äventyr, om sådant försummas, att hela obetalda delen av lånet varder till betalning förfallen.

Mom. 3. Lån utgivnas ej å mindre belopp än 300 kronor.

Mom. 4. För lån, utgivna mot borgen, åligger det låntagaren att vid varje avbetalningstid, om så fordras, förete intyg om egen och löftesmäns fortfarande vederhäftighet eller ock att ställa ny säkerhet, som godkännes, vid påföljd att eljest hela återstående lånebeloppet anses förfallet.

Mom. 5. Såsom låntagare får ingen häfta för högre belopp än 6,000 kronor.

Mom. 6. Övriga bestämmelser, som för riksbankens säkerhet kunna i avseende å denna lånegren anses erforderliga, meddelas av fullmäktige.

Mom. 7. Inlämnas till huvud- eller avdelningskontor ansökningar om lån av detta slag å större sammanlagt belopp, än tillgångarna medgiva, prövas låneansökningarna i den ordning de ingått.

Särskilda bestämmelser om utlåningsrörelsen.

§ 28.

För utlåningsrörelsen i dess helhet skola gälla följande särskilda bestämmelser.

Mom. 1. Diskontering, lån, kassakreditiv eller kredit i löpande räkning må ej beviljas:

1:o fullmäktig i riksbanken eller ledamot av styrelse vid avdelningskontor; dock att de kunna erhålla lån och kassakreditiv mot säkerhet av statens, allmänna hypoteksbankens eller konungariket Sveriges stadshypotekskassas obligationer;

2:o tjänstinnehavare vid riksbankens huvudkontor eller avdelningskontor; dock äga bemälda tjänstinnehavare att vid huvudkontoret eller vederbörande avdelningskontor erhålla lån och kassakreditiv mot säkerhet av obligationer, utfärdade av staten, allmänna hypoteksbanken, konungariket Sveriges stadshypotekskassa eller kommun, eller ock obligationer, som i belåningshänseende av fullmäktige likställas med sistnämnda slag av obligationer.

Mom. 2. Lån, kassakreditiv eller kredit i löpande räkning med borgen av fullmäktig, styrelseledamot eller tjänstinnehavare i riksbanken må icke beviljas; ej heller må växel, å vilken fullmäktig, styrelseledamot eller tjänstinnehavare i riksbanken är tecknad såsom acceptant, trassent eller siste endossent, i riksbanken diskonteras.

Mom. 3. Vad i denna paragraf stadgas om fullmäktig eller styrelseledamot gäller ock suppleant för fullmäktig eller styrelseledamot.

(Jfr 15 § i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897.)

§ 29.

Mom. 1. Förbindelse för lån, kassakreditiv eller kredit i löpande räkning skall, därest låntagares eller löftesmäns vederhäftighet ej är inom styrelsen känd eller den erbjudna panten icke ensam för sig anses innefatta fullgod säkerhet, vara försedd med av ämbetsmyndighet, offentlig tjänsteman eller enskild person, för vilken styrelsen hyser fullt förtroende, utfärdat intyg angående vederhäftigheten.

Men oberoende härav åligger det styrelsen att med avseende å varje sökt växeldiskontering, lån, kassakreditiv eller kredit i löpande räkning pröva

antagligheten av den därför erbjudna säkerhet samt med noggrannhet tillse, att riksbankens säkerhet i varje fall betryggas; och må styrelsen icke underlåta att för vinnande av detta ändamål förskaffa sig alla de upplysningar, som kunna inverka på omdömet om gäldenärernas ställning och förmåga att i allo uppfylla ingångna förbindelser.

Särskilt bör vid diskontering av växlar hänsyn tagas till växlarnas ursprung.

Mom. 2. Då låntagare eller hypoteksutgivare eller löftesmän ej själva kunna skriva eller icke hava för styrelsen känd namnteckning, skall av två trovärdiga personer alltid vara bestyrkt, i förra fallet att de, vid deras namns tecknande närvarande, erkänt förbindelsen, och i det senare underskrifternas egenhändighet.

§ 30.

Mom. 1. Allmänheten är berättigad att i upp- och utlåningsärenden hos riksbankens huvud- och avdelningskontor med dem omedelbart skriftväxla. Alla härav i huvud- och avdelningskontoren härflytande bestyr besörjas avgiftsfritt under de villkor och förbehåll, fullmäktige bestämma.

Mom. 2. Det förbud, som enligt 35 § i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 är meddelat för fullmäktig i riksbanken och ledamot av styrelse vid avdelningskontor att såsom kommissionär taga någon befattning med växeldiskontering eller med anskaffande av lån eller kassakreditiv vid huvud- eller avdelningskontor, skall även gälla beträffande tjänstinnehavare vid riksbankens huvud- och avdelningskontor.

Överträder fullmäktig detta förbud, göres anmälan därom hos riksdagens justitieombudsman, som anställer åtal i enlighet med den för fullmäktige gällande ansvarighetslag.

Överträdes förbudet av ledamot i avdelningskontors styrelse, anmäles förhållandet hos fullmäktige, som i fråga om åtals anställande äga förfara på sätt den särskilda ansvarighetslagen för dessa styrelseledamöter bestämmer.

Bryter tjänstinnehavare mot berörda förbud, anmäles sådant hos fullmäktige, vilka äga att antingen för alltid eller för viss tid av minst sex månader skilja den felaktige från befattningen och densamma åtföljande förmåner.

§ 31.

Räntan för lån, kassakreditiv och kredit i löpande räkning samt vid köp av växlar äga fullmäktige bestämma med avseende å såväl penningställningen som utlåningstiden och de säkerheter, vilka erbjudas; och kan denna ränta vara olika i riksbankens huvud- och avdelningskontor.

§ 32.

Utlåning sker vid riksbankens såväl huvud- som avdelningskontor alla söckendagar i veckan.

§ 33.

Riksbankens huvud- och avdelningskontor äga med stöd av Kungl. Maj:ts plakat och påbud till domhavande och exekutorer om en prompt handräckning och exekution för rikets ständers bank den 18 april 1681 att av såväl överståthållarämbetet i Stockholm som samtliga Konungens befallningshavande och övriga exekutorer skyndsamligen erhålla laga handräckning i alla de utsökningsmål, som av huvud- och avdelningskontorens utlåningar härröra, med åliggande för bemälda myndigheter att, efter skuldens indrivande, de influtna medlen ofördröjligen till huvud- eller avdelningskontor insända.

§ 34.

Obligationer, utfärdade av riksbanken å medel, upplånade före år 1830, få icke i riksbanken belånas, men riksbanken infriar vid anfordran sådana av dessa obligationer, vilka ej innefatta förbud mot medlens uttagning.

Afdelning III.

Om riksbankens styrelse och dennas åligganden.

§ 35.

Mom. 1. Riksbanken förvaltas enligt § 72 regeringsformen och § 71 riksdagsordningen av sju fullmäktige.

Ordföranden, som ej må utöva annan befattning inom riksbankens styrelse, åtnjuter av riksbankens medel årligt arvode till belopp, motsvarande vad envar av de övriga fullmäktige i denna sin egenskap äger uppbära enligt avlöningsstat, fastställd av riksdagen, samt därutöver tvåtusen kronor för år räknat.

Mom. 2. För fullmäktige skola jämlikt § 72 regeringsformen och § 73 riksdagsordningen finnas fyra suppleanter, en förordnad av Konungen och tre valda av riksdagen.

Mom. 3. På sätt § 71 riksdagsordningen föreskriver, välja fullmäktige själva bland sig en vice ordförande att föra ordet, när hinder för ordföranden inträffar.

Mom. 4. Är styrelsen ej så fulltalig, som för besluts fattande erfordras, enligt vad här nedan föreskrives, inkallas suppleant, utsedd av riksdagen.

Den av Konungen förordnade suppleanten inkallas, när förfall för ordföranden anmälts.

Mom. 5. När fullmäktig på grund av bestämmelserna i 29 och 30 §§ av lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 ej får utöva befattning såsom sådan, skall han genast frånträda densamma samt suppleant då inkallas att i stället såsom fullmäktig inträda.

§ 36.

Vid förvaltningen av riksbanken hava fullmäktige att ställa sig till efterrättelse ej mindre rikets grundlagar än även de i avseende å riksbanken särskilt utfärdade lagar, reglementariska föreskrifter och stadgar.

§ 37.

Mom. 1. Fullmäktige utse inom sig tre deputerade, en förste och två andre, vilka det åligger att i överensstämmelse med bankoreglementet och den instruktion, som av fullmäktige fastställles, samt i övrigt efter av fullmäktige bestämd fördelning av göromålen dem emellan föredraga ärenden inför fullmäktige, tillse utförandet av fullmäktiges beslut, verkställa köp och försäljning av utländska växlar med vad därtill hörer, utöva tillsyn över göromålen inom riksbanken samt handhava den löpande förvaltningen i övrigt.

Mom. 2. Deputerade äga åtnjuta semesterledighet envar en och en halv månad årligen.

För tid, varunder deputerad är av sjukdom hindrad att tjänstgöra, skall han vidkännas ett tjänstledighetsavdrag, förste deputeraden av 25 kronor för dag och andre deputerad av 12 kronor för dag.

För tid, varunder deputerad av annan anledning än semester eller sjukdom är hindrad att tjänstgöra, skall han enligt fullmäktiges bestämmande av sitt arvode avstå vad i varje särskilt fall provas skäligt. I sådant beslut må deputerad icke deltaga.

Mom. 3. Fullmäktige utse, likaledes inom sig, en fullmäktig för att enligt meddelade föreskrifter utöva tillsyn över riksbankens pappersbruk samt inför fullmäktige föredraga bruket rörande ärenden.

Mom. 4. De till fullmäktige och deras deputerade samt den fullmäktig, som besörjer tillsynen vid riksbankens pappersbruk, utgående avlöningsförmåner äro bestämda i den av riksdagen fastställda avlöningsstaten; dock att, om tillsynen vid pappersbruket besörjes av deputerad, till honom icke utgår särskilt arvode för denna tillsyn.

Mom. 5. När, med begagnande av den i mom. 2 medgivna rätt, deputerad begagnar ledighet och till följd därav eller med anledning av fullmäktig

meddelat tillfälligt uppdrag i riksbankens angelägenheter suppleant inkallas och deltagar i riksbankens styrelse, äger denne att för tiden i fråga av bankens medel uppbära ersättning med belopp, motsvarande det för fullmäktig i staten anvisade arvode.

Mom. 6. Därest deputerad åtnjuter ledighet eller i uppdrag för riksbankens räkning är från huvudkontoret frånvarande samt fullmäktige finna erforderligt att förordna särskild vikarierande deputerad, äger denne att för tiden i fråga av bankens medel uppbära ersättning med belopp, motsvarande det för en andre deputerad i staten anvisade arvode.

Mom. 7. Då vid förfall för ordföranden den av Konungen förordnade suppleanten tjänstgjort, utgår till denne ersättning av bankens medel, beräknad i förhållande till det för ordföranden bestämda arvodet, dock ej för längre tid än sammanlagt halvannan månad varje år; häri ej inberäknad den tid, ordföranden kan hava varit frånvarande med anledning av tillfälligt uppdrag i riksbankens tjänst.

§ 38.

Mom. 1. För behandling av allmänna ärenden sammanträda fullmäktige en gång i varje vecka eller oftare, om ärendenas beskaffenhet och oavbrutna gång sådant fordra, och skola därvid minst fem fullmäktige vara tillstädes; dock må ärenden, som böra skyndsamt handläggas, kunna avgöras av allenast fyra fullmäktige, därest tre av dem äro om beslutet ense; men i sammanträden med fullmäktige i riksgäldskontoret skola minst fem av fullmäktige i riksbanken deltaga.

Uppstår vid fullmäktiges överläggningar skiljaktighet i meningarna, böra fullmäktige till protokollet avgiva sina röster, vilka per capita beräknas. I de fall, då rösterna äro lika, äge ordföranden avgörande röst. Den, som icke till protokollet sig yttrat, anses hava bejakat pluralitetens beslut, och fullmäktig, som av en eller annan anledning varit hindrad att något fullmäktiges beslut övervara, får ej på sådan grund sig undandraga att deltaga i de överläggningar, som vidare i följd av samma beslut kunna uppstå. Endast i fråga om val till sådana förrättningar, vartill någon ibland fullmäktige kan bliva utsedd, får röstning med slutna sedlar äga rum.

Expeditioner i fullmäktiges namn må ej utgå utan till följd av beslut, fattat vid fullmäktiges sammankomst.

Mom. 2. Prövning av utlåningsärenden verkställas alla söckendagar av minst fyra fullmäktige.

§ 39.

Angående de ärenden, som böra hållas hemliga, ävensom om skyldigheten för fullmäktige, styrelseledamöter, revisorer och tjänstinnehavare att dolt och förtegat hålla vad som rör enskilda personers förhållanden till riks-

banken och annat, som bör hållas hemligt, är stadgat i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897, 36 och 37 §§.

§ 40.

Mom. 1. Det åligger fullmäktige tillse, att guld, som mynt- och justeringsverket för riksbankens räkning till utmyntning eller av annan orsak mottagit, så fort lämpligen ske kan, redovisas genom dess avlämnande till riksbanken, myntat eller i plants; och bör omyntat guld hos riksbanken bokföras efter värdet i rikets mynt utan avdrag för myntningskostnaden.

Mom. 2. Omyntat silver bokföres till det pris, fullmäktige efter omständigheterna bestämma.

Mom. 3. Fullmäktige skola, när mynt- och justeringsverket för riksbankens räkning innehar guld och silver, genom delegerade deltaga i den inventering, som därstädes i januari månad varje år och oftare, där så nödigt prövas, anställles, på sätt Kungl. Maj:t finner gott förordna. Skulle därvid något finnas att erinra, må fullmäktige hos Kungl. Maj:t därom göra anmälan.

Mom. 4. Av fullmäktige utses en ledamot i den kommission, som jämlikt instruktionen för mynt- och justeringsverket har att pröva myntat gulds halt och vikt; och skall nämnda ledamot utses första gången för två år och därefter för tre år.

§ 41.

Fullmäktige skola minst en gång varje år icke allenast förrätta inventering av riksbankens huvudkontors alla kassor och övriga förvaringsrum utan även anställa besiktning å riksbankens hus och inventarier i Stockholm.

§ 42.

Mom. 1. Fullmäktige berättigas att, efter noggrann prövning av omständigheterna i varje särskilt fall, lämna riksbankens gäldenärer förlängning i den föreskrivna tiden för betalande av skuld till riksbanken ävensom bevilja de riksbankens gäldenärer, vilka avträtt sin egendom till borgenärers förnöjande, ackord eller eftergift å deras skuld så ock utom konkurs biträda överenskommelse mellan gäldenär och hans fordringsägare om betalning av gäld. I övrigt äga fullmäktige icke efterskänka något av vad enligt givna föreskrifter och gällande författningar bör erläggas, utan skola alla frågor därom underställas nästblivande bankoutsnitt till avgörande i den ordning, instruktionen för detta utskott stadgar.

Mom. 2. Fullmäktige äga att såväl för huvudkontoret som, på förslag av vederbörande styrelse, för avdelningskontoren bestämma, vilka såsom osäkra ansedda fordringar skola föras inom linjen i räkenskaperna.

§ 43.

Över sådana till bankoutskottet ställda besvär eller ansökningar, som blivit inom behörig tid till fullmäktige inlämnade, skola fullmäktige avgiva utlåtande.

§ 44.

Fullmäktige äro berättigade att när som helst genom ombud, utsett inom eller utom fullmäktige, anställa inventering och undersökning vid avdelningskontoren.

För dylik förrättning, som verkställes av fullmäktig i riksbanken, utgår ej särskilt arvode utan endast resekostnadsersättning i likhet med vad som gäller för riksdagens medlemmar samt dagtraktamente med 20 kronor om dagen. Till annat ombud lämnas gottgörelse efter bestämmande av fullmäktige.

§ 45.

Mom. 1. Åt fullmäktige är överlämnat att, förutom vad avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk jämte särskilda bestämmelser angående tillämpning av detsamma angiver, låta av riksbankens medel utbetala

1:o) bidragen till bankostatens änke- och pupillkassa samt änke- och pupillkassan vid riksbankens avdelningskontor och pappersbruk;

2:o) av riksdagen till enskilda personer fastställda årliga anslag;

3:o) vad som erfordras för överinseendet över brandväsendet inom riksbankens byggnad i Stockholm samt för polis- och annan bevakning; ävensom

4:o) bidrag till frukostservering under arbetstiden åt riksbankens tjänstemän.

Om inträffade förändringar rörande de under 1:o) och 2:o) omförmälda anslag skola fullmäktige hos bankoutskottet göra anmälan.

Mom. 2. Vid efterrapning eller förfalskning av riksbankssedel ävensom vid utprängling av sådan efterrapad eller förfalskad sedel äga fullmäktige att efter sig företeende omständigheter i varje särskilt fall för upptäckt av brottets föröware eller däri delaktig utfästa eller tilldela de belöningar av riksbankens medel, vilka fullmäktige finna lämpliga.

§ 46.

Mom. 1. Fullmäktige utöva överinseende över riksbankens pappersbruk vid Tumba.

Det tillkommer dem att besluta rörande de allmänna bestämmelserna för brukets drift med vad därtill hörer; bärande alla frågor om utgifter för

bruket, de där icke äro genom fastställda stater bestämda eller tillhörande den löpande bruksdriften, underställas fullmäktiges prövning och beslut.

Nybyggnad eller större reparation å brukets byggnader må ej, utan oundgängligt behov, av fullmäktige företagas, innan de därtill erhållit medgivande av bankoutskottet.

Mom. 2. Det åligger fullmäktige icke allenast att, sedan årsräkenskaperna vid bruket blivit avslutade, samfällt eller genom delegerade, på stället taga kännedom av föregående årets förvaltning samt tillse byggnaders och maskiners tillstånd med mera, utan även att vid varje förvaltares avgång och däremellan vart tredje år låta verkställa inventering av förråden vid bruket.

§ 47.

Riksbanken tillhörig fastighet, med undantag av sådan, som till betäckande av riksbankens däruti intecknade fordran blivit för dess räkning inropad, må icke av fullmäktige utan riksdagens medgivande avyttras.

§ 48.

Enligt stadgandet i 32 § av lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 skola fullmäktige varje år till riksdagens bankoutskott avgiva berättelse angående riksbankens tillstånd, rörelse och förvaltning. Denna berättelse skall till trycket befordras och hållas för allmänheten tillgänglig.

Härförutom hava fullmäktige att till riksdagens revisorer över statsverket, riksbanken och riksgäldskontoret avgiva berättelse i omförmälda hänseende.

Jämte dessa berättelser skola fullmäktige till bankoutskottet och revisorerna låta överlämna de berättelser, styrelserna för avdelningskontoren hava att avgiva, samt till revisorerna dessutom de från revisorerna för avdelningskontoren inkomna utlåtanden, åtföljda av de meddelanden och förklaringar, vilka må finnas av de i sistnämnda utlåtanden gjorda framställningar eller anmärkta förhållanden påkallade.

Den berättelse angående verkställd granskning av riksbanken i dess helhet, som jämlikt gällande instruktion för varje år av riksdagens revisorer avgives, skall på fullmäktiges föranstaltande tryckas, offentliggöras och till riksdagen överlämnas jämte de yttranden och förklaringar, till vilka densamma kan giva anledning.

§ 49.

Fullmäktige skola alltid vara beredda på sådana anstalter, varigenom riksbankens redbarheter samt angelägna handlingar och dokumenter må kunna, om så fordras, utan tidsutdräkt till säker ort förflyttas; och böra

fullmäktige vid sådant förhållande av Kungl. Maj:t utbedja sig råd och upplysningar.

§ 50.

Mom. 1. Åt de av riksdagen valda fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret gemensamt är uppdraget:

a) enligt § 50 regeringsformen att med Konungen samråda om utsättande av riksdagsort, då, i anseende till de i nämnda paragraf omförmälda hinder, riksdag ej kan hållas i huvudstaden;

b) enligt § 98 regeringsformen att, om justitieombudsmannen eller militieombudsmannen mellan riksdagarna avsäger sig det erhållna förtroendet eller med döden avgår, i ämbetet genast insätta den man, som blivit till efterträdare utsedd, samt att, därest ombudsmans utsedde efterträdare mellan riksdagarna avsäger sig det erhållna förtroendet eller i ombudsmansämbetet insättes eller med döden avgår, välja en annan behörig man i hans ställe.

Mom. 2. Gemensamt med fullmäktige i riksgäldskontoret äga fullmäktige i riksbanken dessutom:

a) att för framtida uppsikten och kontrollen över Göta kanals vidmakthållande utse och välja ej mindre en person för att såsom ledamot å riksbankens och riksgäldskontorets vägnar inträda i direktionen över nämnda kanal än ock ett ombud att å samma verks vägnar deltaga i revisionerna av kanalens räkenskaper; skolande valet till ledamot i direktionen förnyas varje år och till ombud i revisionerna före desammas början; dock må förut härtill utsedda personer kunna återväljas;

b) att vidtaga de åtgärder, som erfordras för utförande av riksdagens beslut i fråga om nya byggnader för riksdagen m. m. och riksbanken, allt i överensstämmelse med de närmare föreskrifter, som i särskilda skrivelser den 11 och 12 maj 1888 samt den 6 april 1906 blivit av riksdagen meddelade;

c) att bestämma vad justitieombudsmannen eller militieombudsmannen för sådan tid, då han av annan anledning än semester eller sjukdom icke bestrider ämbetet, skäligen prövas böra i varje särskilt fall avstå av sin avlöning.

Mom. 3. Vid fullmäktiges i riksbanken och i riksgäldskontoret gemensamma sammanträden böra, så vitt beslut skall kunna fattas, minst fem av fullmäktige i vartdera verket vara tillstädes. och skall omröstning därvid verkställas per capita.

Mom. 4. Vid de tillfällen då riksdagsmäns fullmakter enligt § 32 riksdagsordningen granskas av chefen för justitiedepartementet eller den person, Konungen i hans ställe förordnat, skola tre bland de av riksdagen valda fullmäktige vara tillstädes.

Mom. 5. På grund av den av 1907 års riksdag godkända överenskomsten emellan svenska staten, å ena, samt Luossavaara—Kiirunavaara

aktiebolag, aktiebolaget Gällivare malmfält och trafikaktiebolaget Grängesberg-Oxelösund, å andra sidan, angående viss gruvegendom m. m., äga fullmäktige att mottaga och utan avgift förvara samt i enlighet med nämnda överenskommelse förvalta däri avsedda handlingar.

Enligt bolagsordning för aktiebolaget kreditkassan av år 1922 äga fullmäktige att utse en ledamot i bolagets styrelse jämte en suppleant för denne.

Avdelning IV.

Om styrelserna vid riksbankens avdelningskontor.

§ 51.

Mom. 1. Styrelsen över vartdera avdelningskontoret i Göteborg och Malmö utgöres av fyra ledamöter och över vart och ett av de övriga avdelningskontoren av tre ledamöter, vilka alla, jämte nödigt antal suppleanter, för ett år i sänder, efter kalenderår räknat, utses av fullmäktige, med rättighet för fullmäktige att, när de därtill finna anledning, entlediga en eller flera ledamöter i dessa styrelser; och skola i den eller de entledigades ställe annan eller andra ledamöter genast inväjas.

Avgår eljest ledamot under den tid, för vilken han är vald, utses ny ledamot att deltaga i styrelsen under den tid, som för den avgångne ledamoten återstår. Vid de årliga valen kan avgående styrelseledamot återväljas.

Mom. 2. Bland ledamöter i varje styrelse skola fullmäktige särskilt utse en att i egenskap av verkställande styrelseledamot handhava den dagliga förvaltningen, men styrelsen väljer inom sig ordförande och vice ordförande. Till sådant uppdrag kan dock icke verkställande styrelseledamot utses.

Mom. 3. Suppleant inkallas i styrelsen, när på grund av tillfälligt hinder för ordinarie ledamot styrelsen ej är beslutför.

Inträffar hinder för verkställande styrelseledamot, anmäles förhållandet skyndsammast hos fullmäktige, och äger styrelsen att förordna om göromålens uppehållande intill dess fullmäktige i ärendet beslutat.

Mom. 4. Å tid, som fullmäktige på därom gjord framställning bestämma, och sedan de förordnat om göromålens skötande, äger verkställande styrelseledamot åtnjuta semesterledighet enligt vad som i avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk stadgas.

Annan styrelseledamot vid avdelningskontor med styrelse, bestående av tre ledamöter, äger jämväl att efter anmälan hos vederbörande styrelse och,

för så vitt ej särskilt hinder därför skulle möta, på riksbankens bekostnad begagna ledighet under en tid av sammanlagt högst en månad årligen.

§ 52.

Vid förvaltningen av avdelningskontoret har styrelsen att ställa sig till efterrättelse icke allenast de för riksbanken utfärdade lagar, reglementariska föreskrifter och stadgar utan även de föreskrifter, som äro eller varda av fullmäktige eller deras deputerade meddelade.

§ 53.

Det åligger verkställande styrelseledamot vid avdelningskontor att hava inseende över den vid kontoret anställda tjänstpersonalen, att ordna och utöva noggrann tillsyn över göromålens handläggning inom kontoret, att göra erforderliga kontrollanteckningar samt att föredraga låne- och andra ärenden, allt i överensstämmelse med de föreskrifter, som äro eller varda meddelade av fullmäktige eller deras deputerade.

§ 54.

Mom. 1. För behandling av allmänna ärenden sammanträder styrelsen så ofta ärendenas beskaffenhet och oavbrutna gång sådant fordra. Styrelsen vare ej beslutför, med mindre än att vid avdelningskontoren i Göteborg och Malmö tre ledamöter och vid övriga avdelningskontor samtliga styrelseledamöter äro tillstädes.

Uppstå vid dessa sammanträden, därvid protokoll skall föras, skiljaktiga meningar, gälle de flesta rösterna, och, då dessa äro lika, äge ordföranden avgörande röst.

Mom. 2. För prövning av utlåningsärenden sammanträder styrelsen alla söckendagar. Om styrelsens beslutförhet gälle vad i mom. 1 sägs; och må låneansökan ej anses bifallen, såvida ej vid avdelningskontoren i Göteborg och Malmö tre ledamöter och vid övriga avdelningskontor samtliga styrelseledamöter äro om beslutet ense.

§ 55.

Mom. 1. Varje avdelningskontors räkenskaper och förvaltning granskas årligen genom fyra personer, vilka jämte ett lika antal suppleanter väljas av en nämnd, bestående av fyrtioåtta valmän, utsedda på enahanda sätt, som i § 71 i riksdagsordningen är föreskrivet i fråga om den nämnd, som skall välja fullmäktige i riksbanken och i riksgäldskontoret.

Mom. 2. Berättelser skola av styrelserna avgivas såväl till bemälda revisorer, när de sammanträda, angående utlåningsrörelsen samt dithörande

bevaknings- och utsökningsärenden som ock till riksdagens bankoutskott och revisorer över stats-, banko- och riksgäldsverken angående avdelningskontorets rörelse på det hela; börande sistnämnda berättelser till fullmäktige inlämnas, den till bankoutskottet senast å dagen före riksdagens början och den till revisorerna åtminstone fjorton dagar före deras sammanträde.

§ 56.

Mom. 1. Till styrelsens ledamöter utgå avlöningsförmåner enligt avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk samt av riksdagen fastställd avlöningsstat.

Mom. 2. Så länge inkallad suppleant bestrider ordinarie ledamots befattning i styrelsen, åtnjute han det för den senare bestämda arvode, lämpat efter den tid, han i kontorets styrelse och förvaltning deltagit.

Avdelning V.

A. Om tjänstpersonalen vid riksbankens huvud- och avdelningskontor, dess tillsättande, avlöning och åligganden m. m.

§ 57.

Mom. 1. De av riksbankens huvud- och avdelningskontors verksamhet härflytande göromål handläggas av de vid varje kontor anställda tjänstemän, i överensstämmelse med gällande tjänstgöringsstadgar samt de av fullmäktige eller deras deputerade eller, för avdelningskontor, av dess styrelse eller verkställande styrelseledamot meddelade föreskrifter.

Mom. 2. I nämnda tjänstgöringsstadgar äga fullmäktige att vidtaga sådana förändringar, som kunna finnas nödiga och icke äro mot föreskrifterna i detta reglemente stridande; skolande likväl dylika, av fullmäktige beslutade förändringar vid nästkommande riksdag underställas bankoutskottets prövning och stadfästelse.

Mom. 3. Vaktmästargöromålen vid de särskilda kontoren besörjas av därför anställd vaktpersonal.

§ 58.

Tjänstinnehavarnas avlönings- och pensionsförhållanden äro angivna i avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk med därvid

fogade tjänsteförteckning samt dels särskilda bestämmelser angående tillämpning av samma reglemente, dels bestämmelser i fråga om rätt till pension för ordinarie tjänstemän vid nämnda verk.

§ 59.

Mom. 1. Antalet ordinarie tjänster i varje lönegrad vid huvudkontoret samt avdelningskontoren i Göteborg och Malmö är fastställt i den vid avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk fogade tjänsteförteckning.

Mom. 2. Det i tjänsteförteckningen för de mindre avdelningskontoren angivna antalet tjänster i olika lönegrader äga fullmäktige att mellan dessa avdelningskontor fördela, på sätt fullmäktige, med hänsyn till göromålens omfattning vid de särskilda kontoren, finna lämpligt.

§ 60.

Mom. 1. På ordinarie stat må ej tillsättas flera tjänster än den vid avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk fogade tjänsteförteckningen angiver.

Fullmakt meddelas endast åt tjänstemännen i trettionde lönegraden. Åt övriga tjänstemän meddelas konstitutorial.

Mom. 2. Skulle för göromålens obehindrade gång ökade arbetskrafter för någon tid finnas oundgängligen behövliga, äga fullmäktige att utöver stat anställa den eller de tjänstemän, som erfordras.

Mom. 3. Vaktpersonal anställs vid huvudkontoret av fullmäktige och vid avdelningskontoren av vederbörande styrelse till det antal, tjänsteförteckningen angiver.

Vid huvudkontoret äga deputerade antaga och entlediga extra vaktmästare ävensom extra biträden för värmeledningens skötande. Med fullmäktiges medgivande må extra vaktmästare vid avdelningskontor anställas; sådan vaktmästare antages och entledigas av kontorets styrelse.

§ 61.

Mom. 1. För tillsättning av ordinarie tjänsteman, ej tillhörande vaktpersonalen, utsättes av fullmäktige medelst anslag å lämpligt ställe inom vederbörande kontor samt kungörelse i post- och inrikes tidningar ansökningstid av trettio dagar från kungörandet.

Anslaget skall, där så ske kan, avse icke viss tjänst, utan i allmänhet tjänst inom viss lönegrad vid vederbörande kontor.

Mom. 2. Anmäler sig efter anslag icke någon fullt lämplig och skicklig sökande, skall ny ansökningstid utsättas.

Mom. 3. Innan tillsättning av tjänst vid avdelningskontor äger rum, skall vederbörande kontorsstyrelse över de sökandes skicklighet och lämplighet till fullmäktige avgiva yttrande.

Mom. 4. När till verkställande styrelseledamot vid avdelningskontor av fullmäktige förordnas någon av riksbankens ordinarie tjänstemän, skall dennes tjänst i vanlig ordning tillsättas.

§ 62.

Pröva fullmäktige ledigbliven tjänst kunna umbäras, äga fullmäktige låta med tillsättningen därav anstå, ävensom, därest fullmäktige anse sådan tjänst lämpligen kunna med tjänst i lägre lönegrad ersättas, om tillsättande av sådan tjänst förordna.

§ 63.

Vid alla tjänstetillsättningar skola fullmäktige till tjänsten nämna den bland de sökande, som för tjänsten är mest skicklig och passande. Till ombudsman kan endast den nämnas, som avlagt prov för inträde i rikets rättegångsverk, vilket även erfordras för anställning till tjänstgöring i ombudsmansexpeditionen vid huvudkontoret, såvida ej tjänstgöringen är inskränkt till registrering eller diariiföring eller liknande sysselsättning.

§ 64.

Mom. 1. Tjänstledighet för tjänsteman, ej tillhörande vaktpersonalen, meddelas vid huvudkontoret av deputerade och vid avdelningskontor av dess styrelse för en tid av högst 15 dagar i följd. Tjänstledighet av längre varaktighet meddelas av fullmäktige, för tjänsteman vid avdelningskontor efter framställning av vederbörande styrelse. Tjänstledighet för vaktpersonalen meddelas vid huvudkontoret av deputerade, vid avdelningskontor av styrelsen.

Mom. 2. Bliver tjänst ledig och erfordras med anledning härav vikariat, förordna fullmäktige härom.

Om vikariat, som av beviljad tjänstledighet föranledes, äger den myndighet att förordna, som meddelat tjänstledigheten.

Då vikariat jämlikt § 68 eller § 69 för någon tjänsteman fordras i anseende därtill, att vederbörande blivit ställd under förmyndare eller avträtt sin egendom åt borgenärer, skola fullmäktige härom förordna.

§ 65.

Till extra ordinarie tjänsteman i riksbanken kan den antagas, som

a) avlagt studentexamen eller erhållit avgångsbetyg från 8-klassigt läroverk för kvinnlig ungdom, medförande normalskolekompetens, eller

b) avlagt godkänd realskolexamen samt därefter genomgått nöjaktig kurs i handelsinstitut, handelsskola eller därmed jämförlig bildningsanstalt; eller ock

c) på annat sätt ådagalagt erforderliga kunskaper för riksbankens tjänst.

Extra ordinarie tjänstemän antagas av fullmäktige och äro skyldiga att enligt fullmäktiges bestämmelse tjänstgöra vid vilket som helst av riksbankens kontor.

§ 66.

Den årliga semesterindelningen för tjänstemän fastställas vid huvudkontoret av deputerade och vid avdelningskontoren av vederbörande kontorsstyrelse.

§ 67.

Mom. 1. Om tjänsteman, som begått mindre förseelse i tjänsten eller visat vanvördnad eller ohörsamhet mot förman, ej låter sig av deputerads eller vederbörande kontorsstyrelses tillsägelser och föreställningar rätta eller gör sig skyldig till större fel eller försummelse i sin befattning eller beträdes med ovärdigt uppförande i allmänna levernet, vare vederbörande deputerad eller kontorsstyrelse skyldig att förhållandet hos fullmäktige anmäla, och skall tjänstemannen, sedan för sakens bedömande erforderliga upplysningar infordrats samt tillfälle lämnats honom att sig förklara, inför fullmäktige tillrättavisas och varnas.

Mom. 2. I händelse den, som på detta sätt erhållit varning, ej därav låter sig rätta utan varder förvunnen till ny förseelse, skall, efter anmälan härom hos fullmäktige, hans skriftliga förklaring över vad mot honom förekommit infordras, och äga därefter fullmäktige att med avseende å förekommande omständigheter avhålla honom från tjänstgöring under längre eller kortare tid med förlust av lönen, så framt ej jämlikt 20 § mom. 1 avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk finnes skäligt låta honom uppbära något därav.

Mom. 3. Därest tjänsteman, vilken förut för tjänsteförsummelse eller annat i mom. 1 här ovan omförmålt förhållande avhållits från tjänstgöring, ånyo gör sig skyldig till dylik förseelse, ankommer på fullmäktige att efter anmälan härom och infordrande av tjänstemannens skriftliga förklaring, med hänsyn till förseelsens beskaffenhet antingen ytterligare avhålla honom från tjänstgöring, dock minst 6 månader med förlust av lönen, eller helt och hållet skilja honom från innehavande tjänst och lön.

Mom. 4. Fullmäktiges beslut, varigenom tjänsteman avhållas från tjänstgöring eller för alltid skiljes från tjänsten, skall jämte hänvisning till besvärns anförande honom skriftligen meddelas.

Mom. 5. Extra ordinarie tjänsteman, som beträdes med ovärdigt uppförande i allmänna levernet eller eljest befinnes olämplig för riksbankens tjänst, låte fullmäktige på anmälan av vederbörande deputerad avföra från listan över extra ordinarie tjänstpersonalen.

§ 68.

Tjänstinnehavare, som varder under förmynderskap ställd, må det ej tillåtas att tjänsten förrätta, så länge hans omyndighetstillstånd fortfar.

Bliver han icke inom två år från förmyndares inseende befriad, skiljes han från tjänsten, dock att, om hans omyndighetstillstånd varit föranlett av sjukdom, fullmäktige må äga att efter omständigheterna förfara.

§ 69.

Mom. 1. Den tjänstinnehavare, som till borgenärers förnöjande sin egendom avträtt, bör genast från tjänstgöring i riksbanken avhållas och skall, om han icke senast ett år, efter det inställelsedagen i konkursen inträffat, styrker sig vara från borgenärers krav befriad, skiljas från sin i riksbanken innehavande tjänstbefattning.

Mom. 2. Om tjänstinnehavares enskilda ekonomiska förhållanden råkat i sådant skick, att fullmäktige finna hans fortsatta bestridande av tjänsten icke böra äga rum, äga fullmäktige avhålla vederbörande från tjänstgöring, till dess ifrågavarande förhållanden blivit ordnade.

§ 70.

Har tjänstinnehavare genom domstols utslag blivit dömd till påföljd enligt 2 kap. 19 § strafflagen, bör han genast avhållas från tjänstgöring i riksbanken och skall, om utslaget vinner laga kraft, då skiljas från sin i riksbanken innehavande tjänstbefattning.

§ 71.

Om någon av vaktpersonalen visar ohörsamhet mot förmäns befallningar eller på annat sätt felar i tjänsten eller utom densamma förhåller sig otillbörligt, ankommer det på fullmäktige eller vederbörande kontorsstyrelse att, sedan tjänstinnehavaren lämnats tillfälle att förklara sig, avhålla den felaktige från tjänstgöring under längre eller kortare tid, med förlust av större eller mindre del av lönen, eller ock genast skilja honom från tjänsten.

§ 72.

Mom. 1. Ansökningar från personer inom riksbanken rörande arvoden utöver fastställd stat, gratifikation, eftergifter eller avskrivningar få endast

ske hos bankoutskottet; och skola ansökningarna till fullmäktiges expedition inlämnas senast å den dag, riksdagen sammanträder, vid påföljd att de i annat fall icke varda till prövning upptagna.

Mom. 2. Över sådana av fullmäktige eller styrelse för avdelningskontor fattade beslut, som grunda sig på stadgandena i denna avdelning av reglementet eller i avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk med därtill hörande särskilda bestämmelser dels angående tillämpning av samma reglemente, dels i fråga om rätt till pension för ordinarie tjänstemän vid nämnda verk, kunna besvär anföras hos bankoutskottet.

Missnöje med beslutet skall, vid äventyr av talans förlust, skriftligen anmälas hos fullmäktige inom fjorton dagar efter den dag, då klaganden därav bevisligen erhållit del; skolande beslut i fråga om tillsättande eller uppehållande av tjänst anses hava kommit klaganden till del den dag beslutet blivit justerat eller offentligen tillkännagivet.

Besvären skola därefter, vid enahanda äventyr, inom ytterligare fjorton dagar ingivas till fullmäktige, vilka hava att, jämte utlåtande däröver, så snart ske kan överlämna besvären till bankoutskottet.

B. Om tjänstemännen och arbetspersonalen vid Tumba pappersbruk.

§ 73.

Tumba bruks egentliga förvaltning besörjes på stället av en förvaltare, som på förordnande tills vidare av fullmäktige tillsättes.

Till förvaltarens biträde äro anställda för papperstillverkningen en verkmästare och en pappersmästare samt vid räkenskapsförömmålen och den övriga förvaltningen en bruksbokhållare och en förrådsbokhållare, vilka alla på förvaltarens förslag tillsättas på förordnande tills vidare av fullmäktige.

För bruksförvaltaren och övriga tjänstemän vid Tumba bruk gäller till efterrättelse den av bankoutskottet den 20 februari 1917 fastställda instruktion och arbetsordning.

§ 74.

Mom. 1. Tumba bruks tjänstemän tillkommande löne- och övriga förmåner äro bestämda i särskild, av riksdagen fastställd avlöningsstat.

Mom. 2. Den vid bruket anställda arbetspersonal antages och avskedas av förvaltaren, på sätt instruktionen föreskriver. För nämnda personal fastställa fullmäktige avlöning och övriga förmåner.

Jämlikt § 7 i den för bankoutskottet gällande instruktionen har utskottet, på grund av under riksdagens lopp vidtagna beslut samt i noggrann överensstämmelse med de i lagen för Sveriges riksbank ävensom i lagen med vissa bestämmelser om riksbankens sedelutgivningsrätt, så ock angående forum för riksbanken, båda av den 12 maj 1897, fastställda grunder, upprättat och sammanfattat förestående reglemente att, intill dess annorlunda kan vara i vederbörlig ordning förordnat, tjäna till ovillkorlig efterlevnad och iakttagande; kommande dock äldre oförändrade stadganden, instruktioner och förordnanden att därjämte iakttagas, såvitt de vid förekommande särskilda fall, utan stridighet med här utstakade grunder och givna speciella föreskrifter, må kunna tjäna till efterrättelse; och bära fullmäktige föranstalta, att lagen angående myntbestämningen den 1 mars 1830, de ovanberörda båda lagarna av den 12 maj 1897, kungl. kungörelserna den 30 maj 1873, innefattande lagar om rikets mynt och om övergången till det nya myntsystemet, myntkonventionerna mellan de tre skandinaviska landen av åren 1873 och 1876 med därtill hörande tilläggsartiklar samt detta reglemente ävensom de lagar och författningar i övrigt, som anses bära genom fullmäktiges försorg offentliggöras, efter riksdagens slut i lika format av trycket utgivas och till salu allmänheten tillhandahållas. Stockholm den 27 maj 1931.

På bankoutskottets vägnar:

C. E. SVENSSON.

Acke Westling.

Bilaga till Bankoreglementet.

Avlöningsstat**för Tumba bruks tjänstemän.**

Förvaltaren, lön	kr. 6,000: —	
tjänstgöringspenningar	» 3,000: —	kr. 9,000: —
Efter 5 års väl vitsordad tjänstgöring höjes lönen med 1,000 kr.		
20 famnar ved samt trädgårdar, innehållande 49,87 ar, och åkerjord, innehållande 1,45 hektar.		
Verkmästaren, lön	kr. 3,000: —	
tjänstgöringspenningar	» 1,500: —	» 4,500: —
Efter 5 års väl vitsordad tjänstgöring höjes lönen med 500 kr.		
16 famnar ved samt trädgård, innehållande 23,14 ar, och åkerjord, innehållande 13,88 ar.		
Pappersmästaren, lön	kr. 2,200: —	
tjänstgöringspenningar	» 1,000: —	» 3,200: —
Efter 5 års väl vitsordad tjänstgöring höjes lönen med 400 kr.		
12 famnar ved samt trädgård, innehållande 11,187 ar, och åkerjord, innehållande 16,97 ar.		
Bruksbokhållaren, lön	kr. 2,200: —	
tjänstgöringspenningar	» 1,000: —	» 3,200: —
Efter 5 års väl vitsordad tjänstgöring höjes lönen med 400 kr.		
12 famnar ved samt trädgård, innehållande 9,71 ar, och åkerjord, innehållande 7,09 ar.		
Förrådsbokhållaren, lön	kr. 1,200: —	
tjänstgöringspenningar	» 600: —	» 1,800: —
Efter 5 års väl vitsordad tjänstgöring höjes lönen med 200 kr.		
6 famnar ved samt trädgård, innehållande 5 ar, och åkerjord, innehållande 7,25 ar.		

Så länge nuvarande skolläraren E. R. Castegren kvarstår såsom lärare vid den folkskola, som av Botkyrka församling hålles inrättad vid Tumba bruk eller i dess omedelbara närhet, skola till honom utgå följande avlöningsförmåner:

lön	kr. 500: —
tjänstgöringspenningar.....	» 150: —
arvode för söndagsskolan	» 150: —
jämte 8 famnar ved.	kr. 800: —

Anm. Veden skall bestå av blandad tall och gran.

Tilläggsbestämmelse.

Vid skada till följd av olycksfall i arbete skall envar, som är anställd i brukets tjänst eller för dess räkning utför arbete och enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete den 17 juni 1916 är att anse såsom arbetare, vara berättigad att, i den mån han eller hon icke på grund av gällande stadganden för tjänstpersonal och arbetare vid Tumba bruk kommer i åtnjutande av förmåner, motsvarande nämnda lags bestämmelser, av riksbanken utfå det felande; och skola vid inträffande olycksfall i arbetet bestämmelserna i samma lag i tillämpliga delar tjäna till efterrättelse.